

Programa per a la promoció d'una **alimentació saludable** i la **prevenció i abordatge de malalties** a l'atenció primària i comunitària

Direcció i Coordinació:

Direcció Estratègica d'Atenció Primària i Comunitària

Direcció General de Planificació en Salut

Àrea Assistencial del CatSalut

Àrea d'Organitzacions i Professionals del CatSalut

Subdirecció General de Promoció de la Salut – Secretaria de Salut Pública

Alguns drets reservats:

© 2021, Generalitat de Catalunya. Departament de Salut

Els continguts d'aquesta obra estan subjectes a una llicència de Reconeixement-No comercial-Sense obres derivades 4.0 Internacional.

La llicència es pot consultar a la pàgina web de Creative Commons.

Edita:

Direcció General de Planificació en Salut

Primera edició:

Assessorament lingüístic:

Servei de Planificació Lingüística del Departament de Salut

URL: Només en el cas que l'obra es pugui consultar per Internet. Si no és el cas, elimineu aquest camp.

Disseny de plantilla accessible 1.05:

Oficina de Comunicació. Identitat Corporativa.

Sumari

1. Introducció i context	4
2. Els objectius del Programa per a la promoció d'una alimentació saludable i la prevenció i abordatge de malalties a l'atenció primària i comunitària	6
3. Definició i desplegament de la cartera de serveis del dietista nutricionista a l'APiC	8
4. Relació funcional amb Salut Pública	13
5. Perfil del professional per incorporar	15
• Competències del dietista nutricionista	15
• Requeriments dels professionals que s'han de contractar	15
Bibliografia	17

1. Introducció i context

L'alimentació té un paper transcendental en la salut de les persones i en la seva qualitat de vida. L'Organització Mundial de la Salut (OMS) alerta que alguns dels principals factors de risc per a la salut –com, per exemple, la hipertensió, la hipercolesterolèmia, el sobrepès i l'obesitat, el dèficit de ferro o l'excés de consum d'alcohol– estan relacionats amb l'alimentació.

En les societats del nostre entorn, observem diversos condicionants que poden tenir un impacte en els hàbits de vida saludable i propiciar l'aparició de problemes nutricionals. En primer lloc, els aliments es converteixen sovint en un objecte de consum sense tenir en consideració l'impacte que tenen en la salut, com és el cas del menjar ràpid o els aliments ultraprocessats. En segon lloc, el tipus d'ocupació i les activitats d'oci poden interferir en la possibilitat de seguir unes pautes d'alimentació, d'activitat física i uns horaris saludables. En tercer lloc, els cànons de bellesa irreal i la pressió estètica influeixen negativament en l'acceptació del propi cos i constitueixen factors de risc per a l'anorèxia i la bulímia. Finalment, algunes patologies prevalents, moltes relacionades amb l'envelliment, influeixen en l'alimentació, com ara la diabetis o l'osteoporosi.

Aquests factors lligats a l'estil de vida de les persones estan al seu torn influenciats pels determinants socials de la salut, que es manifesten en desigualtats lligades a l'edat, el gènere, el nivell d'estudis, el nivell socioeconòmic, el territori i l'origen. Així, per exemple, la prevalença d'obesitat infantil de l'ABS amb la prevalença més alta és nou vegades superior a la de l'ABS que té la prevalença més baixa.

En el nostre entorn, el problema de salut relacionat amb els hàbits alimentaris més prevalent és l'obesitat i en els darrers anys s'observa una tendència ascendent en la prevalença d'obesitat dels països de renda més elevada. Segons dades de l'Enquesta de salut de Catalunya (ESCA) de l'any 2020ⁱ, a Catalunya el 17% de la població entre 18 i 74 anys presenta obesitat (sense diferències estadísticament significatives entre homes 16,8% i dones 17,2%) i aquesta prevalença augmenta amb l'edat. L'obesitat és també molt freqüent en la infància i l'adolescència, i un 11,7% de la població entre 6 i 12 anys presenta obesitat (14,1% en nens i 9,3% en nenes) i manté una relació inversa amb el grau d'instrucció dels progenitors.ⁱⁱ L'origen de l'obesitat és multifactorial, comporta un augment de la morbimortalitat i és un factor de risc per desenvolupar diabetis *mellitus* de tipus 2 (DM2), HTA, malalties cardiovasculars (MCV), dislipèmies, artrosi i alguns càncers. Diversos estudis associen sobrepès i obesitat amb un augment de la mortalitatⁱⁱⁱ. Alhora, una reducció de pes mantinguda, encara que sigui discreta, té beneficis per a la salut i millora els símptomes i els factors de risc associats a l'obesitat, per la qual cosa és important fer el cribratge d'aquesta malaltia a l'atenció primària i comunitària (APiC) i desenvolupar estratègies de prevenció^{iv} i d'abordatge integral.

L'any 2016 l'OMS es va comprometre amb les Nacions Unides per desenvolupar, durant els deu anys següents, polítiques i programes adreçats a eliminar la malnutrició en totes les seves formes en el marc del projecte UN Decade of Action on Nutrition.^v En el nostre entorn, l'APiC és protagonista, en l'àmbit dels serveis de salut, de la promoció d'hàbits alimentaris saludables, així com de la prescripció de pautes dietètiques adequades a situacions específiques associades a patologies, freqüents o no, que les requereixin.

Així doncs, s'inclou a la cartera de serveis de l'APiC la promoció de la salut i l'educació per a la salut, que comprèn les 'activitats adreçades a modificar o potenciar hàbits i actituds que condueixin a formes de vida saludables, així com a promoure el canvi de conductes relacionades amb factors de risc de problemes de salut específics i les orientades a fomentar l'autocura', que inclouen entre d'altres, una alimentació saludable al llarg de les diferents etapes de la vida, de manera individual, familiar i comunitària. Metges de família (MFic), infermers, pediatres i altres professionals desenvolupen aquestes activitats en els equips d'atenció primària (EAP), en els centres d'atenció primària (CAP) i a la comunitat.

L'evolució creixent dels factors de risc per a la salut i de les malalties relacionades amb l'alimentació fan necessari incrementar els esforços i els serveis adreçats a la millora de l'estat nutricional de la població. I en aquesta línia s'inscriu el projecte del Departament de Salut de reforçar l'APiC amb la incorporació de nous perfils professionals, entre d'altres, de la figura del dietista nutricionista. Aquesta línia de treball està al seu torn en plena concordança amb la recomanació de la Comisió Europea sobre l'atenció primària^{vi}, amb enquestes realitzades en el nostre entorn^{vii} i amb el document científicotècnic del Col·legi de Dietistes-Nutricionistes de Catalunya^{viii}, que refrenda la importància d'incorporar el dietista nutricionista dins dels EAP^{ix}.

En aquest document es recullen els objectius i les tasques que han de desenvolupar els dietistes nutricionistes integrats en els EAP dins el marc del Programa per a la promoció d'una alimentació saludable i la prevenció i abordatge de malalties a l'atenció primària i comunitària. Aquest programa s'ha elaborat d'acord amb els principis del Decàleg del model d'atenció primària i comunitària de Catalunya (figura 1)

Figura 1. Principis del Decàleg del model d'atenció primària i comunitària de Catalunya

2. Els objectius del Programa per a la promoció d'una alimentació saludable i la prevenció i abordatge de malalties a l'atenció primària i comunitària

El Programa per a la promoció d'una alimentació saludable i la prevenció i abordatge de malalties a l'atenció primària i comunitària preveu que els equips d'atenció primària (EAP) incorporin la figura del dietista nutricionista. Les tasques d'aquest nou professional s'adrecen a la prevenció i tractament de problemes associats a una mala alimentació, promovent hàbits alimentaris saludables i sostenibles i una alimentació adaptada a les condicions particulars, de risc i de malaltia, preferències, recursos socioeconòmics, culturals, i especialment destinades als col·lectius que més ho necessiten. Aquestes tasques les han de dur a terme treballant en equip i de forma multidisciplinària amb la resta de professionals de l'EAP i en col·laboració amb els equips de salut pública i la comunitat.

Els dietistes nutricionistes han de desenvolupar les seves funcions donant suport als altres professionals de l'EAP (MFIC, infermers, pediatres i treballadors socials dels EAP sobretot), responent interconsultes, així com atenent grupalment casos derivats d'acord amb els criteris de derivació establerts i, en casos puntuals, prestant també atenció individual. Així mateix, ha d'actuar a l'àmbit comunitari, dins del programa de salut comunitària dels EAP, en col·laboració amb els equips de salut pública i els altres agents implicats. Aquest professional, per tant, no té una població assignada. La seva incorporació constitueix un impuls per millorar la nutrició poblacional.

El fet d'incorporar aquests professionals a l'APiC, com a **membres integrants orgànicament i funcionalment dels EAP**, ha de contribuir a:

- Augmentar i millorar la promoció dels hàbits alimentaris saludables en persones amb més necessitats i en la comunitat, col·laborant amb els professionals dels EAP i de salut pública.
- Incrementar i millorar l'atenció a les persones que es puguin beneficiar d'un abordatge nutricional i/o amb malalties o intoleràncies que requereixin una adaptació dietètica, per tal d'evitar o minimitzar l'aparició de malalties o l'empitjorament de la salut.
- Sistematitzar la realització de grups terapèutics o d'acompanyament per a la millora de l'alimentació, adaptats a situacions particulars i a les diferents etapes de la vida, en col·laboració amb els professionals dels EAP.
- Millorar els coneixements en alimentació saludable i sostenible, així com els riscos derivats d'una alimentació inadequada, i en la detecció precoç d'hàbits poc saludables, a la comunitat.
- Proporcionar formació i suport als professionals dels EAP i a d'altres professionals de la comunitat, de forma regular i sistemàtica, en matèria d'alimentació saludable i sostenible i nutrició.
- Contribuir a la desestigmatització de les persones amb obesitat.

- Promoure l'empoderament i l'educació de la població per adquirir hàbits d'alimentació saludable adaptats a les necessitats i condicions particulars.
- Col·laborar conjuntament amb l'EAP i Salut Pública en el desplegament d'estratègies i polítiques públiques, potenciant “una comunitat saludable” en els diferents sectors i col·lectius de l'entorn.
- Millorar la coordinació amb altres àmbits assistencials.
- En definitiva, augmentar el nivell de resolució de l'EAP.

3. Definició i desplegament de la cartera de serveis del dietista nutricionista a l'APiC

Aquesta cartera de serveis es desplega a l'entorn dels EAP, els quals, a partir d'ara, compten amb el suport de la nova figura del dietista nutricionista, que centra la seva actuació en aquesta cartera. El dietista nutricionista, com a professional de la salut amb expertesa en alimentació, nutrició i dietètica, ha d'actuar promocionant una alimentació adequada que ajudi a millorar la qualitat de vida, valorant, guiant, acompanyant, ensenyant i investigant. En els EAP, i en col·laboració amb la resta de membres de l'equip, el dietista nutricionista ha de contribuir a dur a terme intervencions adreçades majoritàriament a grups de persones i en menor grau a títol individual, des dels àmbits d'actuació següents: l'alimentació en la salut i en la malaltia; l'aconsellament dietètic; la investigació i la docència.

Serveis de la cartera del dietista nutricionista

- Realització de grups i tallers diversos, sobre alimentació i nutrició, als CAP, orientats a persones amb necessitats específiques i en totes les etapes de la vida, en col·laboració amb altres membres de l'EAP.
- Educació en alimentació saludable, per a la prevenció i la promoció de la salut grupal i comunitària. El dietista nutricionista actua sobre la població en general, desenvolupant i participant en programes de polítiques alimentàries, de prevenció i salut, dins del Pla de salut comunitària de l'EAP.
- Atenció individualitzada puntual a casos complexos amb necessitats específiques, sempre de persones derivades per altres professionals de l'EAP, i resposta a interconsultes realitzades pels metges, infermers, pediatres, llevadors, treballadors socials i altres membres de l'EAP. El dietista nutricionista actua sobre l'alimentació de la persona amb factors o condicions de risc o malaltia; després de la valoració, el diagnòstic i la derivació per part del MFiC, de l'infermer, del pediatre, entre d'altres, d'acord amb els criteris de derivació definits, tenint en compte les necessitats, preferències personals, condicionants socioeconòmics, religiosos i culturals.
- Coordinació amb l'EAP, l'atenció especialitzada hospitalària i altres actors implicats, per consensuar plans d'acció en determinats casos complexos (com, per exemple, PCC, pacients fràgils, altres), que requereixen un abordatge multidisciplinari.
- Informació i assessorament dels recursos comunitaris adreçats a la millora de l'alimentació saludable i sostenible, de les associacions i del teixit social, a l'EAP i a la població.
- Prescripció de recursos i actius comunitaris que puguin ser beneficiosos per a millorar l'estat nutricional i l'alimentació de les persones ateses.
- Assessorament i formació continuada sobre alimentació i nutrició a la resta de membres de l'EAP, tant en forma de sessions d'equip com responent a consultes concretes sobre pacients.
- Investigació, docència i recerca relacionada amb el seu àmbit de treball.

Desplegament de la cartera

Els serveis descrits més amunt són d'aplicació bàsicament grupal als CAP i a la comunitat, i de manera puntual a la consulta individual, quan així ho requereixin els professionals assistencials de l'EAP.

- Activitats grupals i comunitàries
  - Activitats que es duen a terme als centres d'atenció primària (CAP): grups d'acompanyament, reunions de suport a cuidadors, escola de salut, grups d'hàbits saludables, Programa pacient expert, programa "Infància amb salut", etc.
  - Activitats comunitàries relacionades amb l'alimentació i la nutrició en què participa l'EAP, a centres educatius, espais per a joves, casals de joves, centres cívics, centres oberts, serveis socials bàsics i especialitzats, casals per a gent gran, residències i altres, de forma integrada amb la resta d'actors que hi participen.
  - Programes de salut a l'entorn educatiu. El nou professional s'ha de coordinar i donar suport al professional d'infermera del programa "Salut i escola" per dissenyar les activitats necessàries i pactades amb la comunitat educativa, d'acord amb les seves competències de prevenció de la malaltia i promoció de la salut, que formin part d'una actuació integrada, com tallers sobre hàbits saludables o bé el programa "Infadimed", entre d'altres.
  - Espais de coordinació amb tota la xarxa de salut comunitària en què participa l'EAP, juntament amb altres actors de la comunitat, com la salut pública, els ens locals, el teixit associatiu, les institucions i altres agents de salut.
- Activitats de consulta
  - Resposta a interconsultes realitzades pels companys metges i infermers, entre d'altres, de l'EAP.
  - Atenció individualitzada puntual a casos complexos que hagin estat derivats per metges i infermers, entre d'altres, seguint els criteris de derivació acordats prèviament, amb l'objectiu de prevenir situacions de risc (malnutrició, disfàgia, altres trastorns) i de millorar el seu estat nutricional amb l'adopció dels hàbits alimentaris adequats a les seves situacions particulars. És important destacar que aquesta activitat individualitzada no ha de ser la majoritària i ha de quedar reservada per a casos complexos.
- Activitats de suport, formació, docència i recerca.

Registre de l'activitat

El dietista nutricionista registra a la història clínica electrònica la seva activitat.

- Registre a la història clínica particular de les activitats adreçades a individus:
  - Pautes recomanades i seguiment.
  - Mesures antropomètriques.
  - Tests i escales relacionades amb l'estat nutricional.
- Registre d'activitats grupals.
- Registre d'activitats comunitàries.

Indicadors de seguiment de l'activitat

- Nombre i característiques dels ciutadans atesos a les consultes individuals, en resposta a interconsultes d'altres professionals de l'EAP, i a les activitats grupals i comunitàries en què ha participat el dietista nutricionista (perfils sociodemogràfics, socioeconòmics, clínics, altres).
- Canvi en l'estat nutricional i/o variables antropomètriques i/o tests relacionats (IMC, MNA, circumferència abdominal, índex cintura-malucs, mesura dels plecs de greix cutani, entre d'altres) dels ciutadans que participen en les activitats (abans i després de l'activitat). *Cal tenir en compte els casos en els que no seria convenient ni necessari centrar el seguiment en les variables antropomètriques com els infants i adolescents.*
- Canvi en la qualitat de vida i l'estat emocional de la persona atesa, comparant inici i postintervenció.
- Tipus i nombre de grups i sessions formatives i tallers realitzats en relació amb l'entorn (APiC, programa "Infància amb salut", ASSIR, programa "Salut i escola", Salut Pública, residències per a gent gran, altres).
- Nombre de prescripcions de recursos i actius comunitaris realitzades, característiques de les persones derivades i tipus d'activitats prescrites.
- Consum de fàrmacs.
- Seguiment d'estils de vida saludable.

Integració orgànica i funcional del dietista nutricionista en l'EAP

El **dietista nutricionista** té dependència orgànica i funcional de la direcció de l'EAP, a l'efecte de desenvolupar les seves funcions en tots els aspectes, tant de condicions de treball relacionades amb els horaris, els permisos, la formació o altres, com amb les assistencials.

Ahora, com la resta de membres de l'EAP, ha de mantenir relacions funcionals amb altres àmbits relacionats amb la seva tasca per tal de garantir una atenció integral i integrada a les persones. En aquest sentit, cal destacar la relació clau amb els serveis de salut pública.

Des del punt de vista assistencial, i d'acord amb els objectius i la cartera de serveis descrits a l'apartat anterior, es mostren els elements principals per a la integració assistencial en l'EAP:

1. Coneixement del funcionament de la xarxa de salut i les activitats i programes que es desenvolupen des de l'APIC.
2. Coneixement dels recursos comunitaris del territori.
3. Participació en les activitats de l'EAP, especialment en les de coordinació i treball multidisciplinari: reunions de l'EAP, espais de treball amb altres àmbits assistencials, sessions clíniques i altres.
4. Coordinació i treball en equip amb els professionals assistencials de l'EAP (infermeria de família i comunitària / medicina de família i comunitària / treball social / infermeria de pediatria / pediatria / odontologia/ atenció a la salut sexual i reproductiva / referent de benestar emocional i comunitari).
  - Participació en la realització d'activitats grupals, com ara grups d'alimentació saludable, grups de famílies amb infants i joves.
  - Compartició de casos de risc de problemes nutricionals per a una intervenció per part dels professionals de l'EAP o bé per a l'assessorament de derivació a altres recursos.
  - Prescripció de serveis comunitaris.
  - Treball en equip amb els professionals del programa "Salut i escola" per a l'atenció comunitària en centres educatius de l'ABS.
5. Coordinació amb els professionals de treball social, tant els de l'EAP com els d'altres serveis socials bàsics i especialitzats d'altres dispositius (municipals, consells comarcals, fundacions, etc.) per poder participar oportunament en activitats relacionades amb una alimentació saludable i sostenible.
6. Coordinació i protocols compartits amb el recursos d'atenció especialitzada hospitalària de referència del territori (endocrinologia, digestologia, nefrologia, dietètica i nutrició,...), especialment rellevant en els casos complexos.
7. Participació en la identificació de recursos i actius comunitaris^x que puguin ser útils per a la població més vulnerable: taula de salut comunitària de l'EAP, associacions de veïns, casals o centres cívics, caus o esplais, centres de joves, centres cívics, consells municipals de salut, ONG o organitzacions que treballen amb grups amb necessitats, parròquies o entitats religioses de diferents cultures, menjadors socials, etc.
8. Coordinació amb la xarxa de promoció de la salut de l'Agència de Salut Pública de Catalunya.

L'operativa concreta d'aquests professionals s'ha de definir dins l'àmbit de cada EAP i ha de quedar recollida en el pla funcional corresponent.

4. Relació funcional amb Salut Pública

El **dietista nutricionista** dels EAP han de tenir una relació funcional amb Salut Pública per tal de garantir una coordinació entre nivells que doni força a tota la intervenció de forma global.

Les intervencions de promoció, prevenció i detecció han de tenir una base homogènia i estar fonamentades en les recomanacions de l'Agència de Salut Pública de Catalunya, la Direcció Estratègica d'Atenció Primària i Comunitària, les guies de pràctica clínica, les evidències científiques i l'experiència demostrada al territori. Totes aquestes intervencions han de ser intrínseques a la cartera de serveis de l'APiC.

La coordinació amb els equips de Salut Pública s'ha de dur a terme a través de la figura del referent territorial de promoció de la salut. Cal que el dietista nutricionista i el referent de promoció treballin de manera conjunta i alineada en el desenvolupament dels programes i estratègies de promoció de la salut al territori, adequats a les necessitats detectades i aprofitant els recursos i actius del territori.

Projectes, coordinació i treball en xarxa amb Salut Pública

1. Programa de promoció de l'envelliment saludable en l'àmbit residencial:

Aquest programa s'emmarca en els objectius del Pla de salut 2016-2020, d'acord amb les línies prioritàries del PINSAP (Pla interdepartamental i intersectorial de salut pública) i del PAAS (Pla integral per a la promoció de la salut mitjançant l'activitat física i l'alimentació saludable).

L'objectiu és impulsar les polítiques de promoció de l'envelliment saludable en l'àmbit dels centres residencials d'atenció continuada i els centres de dia.

Accés web:

https://salutpublica.gencat.cat/ca/ambits/promocio_salut/envelliment_saludable/ambit-residencial/

2. Protocol de seguiment de l'embaràs: És una proposta d'implementació d'activitats preventives i de promoció de la salut orientades a la millora de la salut de les gestants i els futurs nadons a Catalunya.

Accés web:

https://salutpublica.gencat.cat/ca/ambits/promocio_salut/Embaras-part-i-puerperi/Protocol-de-seguiment-de-lembaras/

Document:

https://salutpublica.gencat.cat/web/.content/minisite/aspcat/promocio_salut/embaras_part_puerperi/protocol_seguiment_embaras/protocol-seguiment-embaras-2018.pdf

3. **Model de prevenció i atenció a l'obesitat infantil:** Model de prevenció i atenció a l'excés de pes infantil. Pretén actuar, en els infants i les seves famílies, sobre cinc àmbits –l'alimentació, l'activitat física, el sedentarisme, les hores de son i altres conductes–i implica els professionals de la salut amb formació específica, i les famílies, en col·laboració amb els recursos comunitaris i de salut pública.

Les intervencions d'aquest model estan emmarcades en:

- a) el Pla integral per a la promoció de l'activitat física i l'alimentació saludable (PAAS)
- b) les guies *Petits canvis per menjar millor*
- c) les guies de l'etapa 0 a 3 anys
- d) la guia *L'alimentació saludable en l'etapa escolar*
- e) el Programa de revisió de menús escolars (PREME)

4. **Pla integral per la promoció de la salut a través de l'activitat física i l'alimentació saludable (PAAS).** És la resposta de Salut Pública per prevenir i controlar l'epidèmia d'obesitat que viuen els països industrialitzats i que està a la base de molts dels problemes de salut crònics.

L'enfocament del PAAS és integral i intersectorial. Treballa, d'una banda, la capacitat de les persones i les comunitats per prendre decisions informades sobre la seva salut i, de l'altra, el desenvolupament d'entorns generadors de salut.

Dins del PAAS s'inclouen accions de promoció de la salut mitjançant l'activitat física i l'alimentació saludable en cinc àmbits: [educatiu](#), [sanitari](#), [comunitari](#), [laboral](#) i de [recerca](#). Algunes d'aquestes accions són pròpies i n'hi ha d'altres a les quals s'ha donat assessorament tècnic i/o suport institucional.

El PAAS compta amb la participació d'altres departaments de la Generalitat, ajuntaments i ens locals, institucions sanitàries i educatives, gremis, fundacions, empreses privades i altres entitats.

Accés web:

https://salutpublica.gencat.cat/ca/sobre_lagencia/Plans-estrategics/PAAS/

5. Perfil del professional per incorporar

• Competències del dietista nutricionista

- **Visió integral:** capacitat per analitzar les situacions amb una mirada àmplia i global, i detectar els signes de risc de problemes alimentaris i de deficiències nutricionals.
- **Orientació als resultats:** capacitat per orientar la feina a l'assoliment dels objectius plantejats fins i tot davant de situacions difícils, planificant i prioritzant les activitats i tasques per fer, buscant la millora contínua en procediments, activitats... i gestionant les dificultats quotidianes.
- **Comunicació:** habilitat per transmetre els missatges de forma clara i empàtica adaptant-los a l'interlocutor, aplicant diferents recursos i tècniques per aconseguir millores en la salut.
- **Orientació a l'usuari:** habilitat per generar bones relacions amb els usuaris i oferir solucions que s'hi adaptin, donant-los suport pel que fa als problemes nutricionals.
- **Col·laboració:** capacitat per treballar i coordinar-se amb altres professionals a fi d'aconseguir objectius compartits, col·laborant amb l'equip i treballant en xarxa.
- **Honestedat:** es comporta de forma íntegra i honesta, generant confiança en els altres.

• Requeriments dels professionals a contractar

- **Titulació universitària de diplomatura o grau** en nutrició humana i dietètica.
- **Col·legiació**
- Es valora la **formació addicional** relacionada amb les funcions que ha de desenvolupar, com ara:
  - ✓ Coneixements en matèria de salut pública i nutrició comunitària.
  - ✓ Coneixements en matèria d'atenció primària de salut i tasques que es fan tant al centre com a la comunitat.
  - ✓ Coneixements i participació en projectes d'educació alimentària i nutricional.
  - ✓ Treball multidisciplinar en l'abordatge de malalties cròniques i/o complexes.
  - ✓ Habilitats comunicatives i dinàmiques de grup, així com eines per potenciar la motivació de les persones.

- S'ha de valorar l'**experiència prèvia** en la realització de funcions incloses en aquest programa.
- Dependència orgànica i vinculació contractual amb els EAP.

Figura 2. Entorn de relacions del professional dietista-nutricionista de l'APIc

Bibliografia

- ⁱ Principals indicadors ESCA, 2020. A: Schiaffino A, Medina A. Enquesta de salut de Catalunya, 2020. Barcelona: Direcció General de Planificació en Salut; 2021. Disponible a: https://salutweb.gencat.cat/web/.content/_departament/estadistiques-sanitaries/enquestes/Enquesta-de-salut-de-Catalunya/Resultats-de-lenquesta-de-salut-de-Catalunya/documents/2020/elsprals-2020-web.xlsx
- ⁱⁱ Resum executiu dels principals resultats de l'ESCA 2020. A: Schiaffino A, Medina A. Enquesta de salut de Catalunya, 2020. Barcelona: Direcció General de Planificació en Salut; 2021.. Disponible a: https://salutweb.gencat.cat/web/.content/_departament/estadistiques-sanitaries/enquestes/Enquesta-de-salut-de-Catalunya/Resultats-de-lenquesta-de-salut-de-Catalunya/documents/2020/resum-executiu-ESCA-2020.pdf
- ⁱⁱⁱ Obesity in adults: a clinical practice guideline. CMAJ. 2020 August 4;192:E875-91. DOI: 10.1503/cmaj.191707
- ^{iv} Consens sobre les activitats preventives a l'edat adulta en atenció primària: llibre blanc. Barcelona: Departament de Salut; 2009.
- ^v UN Decade of Action on Nutrition [Internet]. World Health Organization. Disponible a: <https://www.who.int/initiatives/decade-of-action-on-nutrition>
- ^{vi} A new drive for primary care in Europe: rethinking the assessment, tools and methodologies. Report of the expert group on health systems performance assessment. Luxembourg: Publications Office of the European Union; 2018. Disponible a: https://ec.europa.eu/health/sites/default/files/systems_performance_assessment/docs/2018_primarycare_eg_en.pdf
- ^{vii} Atenció primària en l'era post-COVID revolució per a la transformació. Informes CAMFiC 03. Barcelona 2021. Disponible a: [Societat Catalana de Medicina Familiar i Comunitària](#)
- ^{viii} Megías-Rangil I, Casas-Agustench P, Babio N. Disminució de la despesa sanitària associada a la incorporació del dietista-nutricionista en l'atenció primària de salut. Barcelona: Col·legi de Dietistes-Nutricionistes de Catalunya; 2019. Disponible a: <https://www.codinucacat.cat/wp-content/uploads/2020/04/Catala%CC%80.pdf>
- ^{ix} Casas-Agustench P, Megías-Rangil I, Babio N. Economic benefit of dietetic-nutritional treatment in the multidisciplinary primary care team. Nutr Hosp. 2020 Aug 27;37(4):863-74. English. DOI: 10.20960/nh.03025. PMID: 32686448. <https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/32686448/>
- ^x Agència de Salut Pública de Catalunya. Guia breu per emplenar el formulari d'inscripció d'activitats o recursos. Disponible a: https://salutpublica.gencat.cat/ca/sobre_lagencia/Plans-estrategics/pinsap/Accions-eines-i-projectes-relacionats/actius-i-salut/cercador-dactius-i-salut/index.html